

TOMAJI ATTILA

Cinkosok

András L., Babiczky T., Kemény I. uraknak

*Ezt hozta az ősz, férfiakat a zebegényi kertbe,
ülnek az októberi est ködében, a kifeszített
nejlonponyva alatt, üldögélnek, néhány költő.
Nincs gyümölcs, se üvegtál. Vízcsöpp iramlík,
majd száz és százezer újabb, ezért a ponyva
fejük felett. A hullt diók kertjében jajvörös
chili fölé hajol az arcuk, táncol a gőz a forró étel
körül, most lett kész imént. Lángol a nyelv,
a padlás, a keserű ajkak. Végéig érlelt whiskyk
hűtik, oltják s fűtik tovább a részvéttelen égő
testtájukat. Hétrét hajolt fák alatt ülnek a férfiak,
tettesek és áldozatok, helyet cserélnek gyakran,
még nem dőlt el semmi, nyitva a kerti kapu.
Arcuk sötétbe vész. Csattognak az éjszaka
nedves lobogói, vadul cigarettáznak, cinkosok,
csak szavuk tör ki a kertből, lángol a nyelv, de
mind sötétbe vész a szomszéd integető fái közé,
s a férfiak aranykezüikkel visszaintenek nekik —*

*Bokrok bizonytalan, elnagyolt körvonalai,
árnyékuk keveredik a kerekasztal árnyaival.
A férfiak nevetnek, hogy ne sírjanak, és el
nem sírt könnyeiket haza viszik, meg nem írt*

*verseiket is haza viszik, megvan a személyes
módszer az elhallgatásra, s mert körbefut
peremén az ujjbegy, üres pohár sikít. Fölfelé,
a maradék lombokon át, látják az ég sötéttiszta
repedéseit, ahogy a tenyér kusza vonalait is,
a szívét, az életét, s látják, miként szakad és
fogy a pótolhatatlan. Egyikük sem gondol
a másnap újra néma kertre, ahol néhány
sáros, maradék dió a letaposott avarban,
lábnyomukban, miért jutna eszükbe az az árva
kert, az ázott fű szaga, egy mély rózsza helye — —*

*Lent fut a folyó, a vérerekben az évek épp
úgy, nézik a futást, s az éjszaka vázájában
sötét virággá nő összes tévedésük, mulasztásuk.
Ülnek a férfiak, háttal életüknek, megérintik
egymás kezét, vállát, feltárnak néhány újabb
hómezőt, rögeszmét, banalitást és neurózist,
a túlkomplikált élet sivatagi faltjait, s mert
minden pillanat olyan hely, ahol még soha
nem jártak, most ez az este mintha könnyű
lenne, mintha csak a hold kölcsönfénye lenne,
és látják a hullást, még egyszer a kertet, roppan
az éjszaka burka, mintha üres dióhéj lenne,
csak soha többé önvád, mondja egyikük,
ne kelljen szégyellni, hogy éltünk, így a másik,
eljutni oda, ahol nem számít, én vagyok vagy te,
szól a harmadik, mert csak egy hely lesz,
gondolja a negyedik, a végső, sok akárkié — —*

Ami vár

*Beszorulva évek hordaléka alá, elvétele, de néha mégis
teljes pompájában, ahogy épp ma a különös ég is,
kigyúlt benne maradék, sötéttiszta élete. Válhatott volna
sorssá is, e helyett maradt, mi lehetett, amit ócska*

*bárka visz, süllyedésig, hiába súlyos terheket. Úttestek
metszéspontján álldogált, húgyszagú tűzfalak alatt, sarkokban,
itt-ott, hová elrejtőzni bújnak kifosztott, szomorú testek,
visszavonhatatlan kényszerben, lihegve, páros maszkokban.*

*Eluralták az éjszakák, sötét nappalok, szétköhhögött hajnalok,
néhány félrebillent, makacs nyakszirt, zsákutcák, sápadt*

*fogyó-telő bolygóarcok, kiöregedett, csahos égi bajnokok,
s az egész csak szakadt, zörgött szürkén, majd kiszáradt.*

*Kidobta jelene múltját, a neveket, a hanyatt zuhant várost,
bárok rompultját, sziszegő körutat, szavakból puha vánkost,
próbált közelebb jutni elvadult szívéhez, az ösvényekhez,
levelek árnyékához, lombos átjárókhöz, örvényekhez,*

*hogyan egyszer s mindenkorra azonos legyen a titkos fehér
tájjal, s mindazzal, mi két szó között még elviselhető,
a tajtékkal, minek sodra van és sűrű, mint a porzó fény,
hol lábnyoma se maradna, mit őrizhetne hó vagy levegő,*

*s nem keringene tovább a nagyra nőtt, kusza bokros semmi
öln, a kiolvasott világűr falán, de hiába, ha vele sodródtak
démonai, hangjuk szól kitartva, mind azt mondja: ennyi,
kispofám, sok élet, egy halál, s ami vár, mind elmúlt, akár a holtak —*

Lovasok

*Kaptató lovasok fáradt arca néz sötéten
a hegy felé, hol egy birodalom romlásán
ősz sas mereng. — Férfiak közelednek,
jönnek a széles víz felől, hegyeken át,*

*a füstös párás völgyek sóhajából. Még
emlékeznek a parttalan tájra, mi nyílt
s csukódott, merre lovaik vitték őket, a
ködlő tájra. Az alkony verméből kilépnek,*

*behatolnak az ösvények szűk járatain,
gázolnak termő dombok kemény húsán,
megdagadt patak vizén, sövények
nedves hajlatán, lépdelnek a járatlan*

*utak kerek kövén, a csontig égett ég alatt.
Már vissza se néznek, jaj hova mennek,
milyen folyóba, makacs mocsárba lépnek,
szívem melyik kifosztott vad zugába vesznek,*

*némán, könnyű bánattal arcukon, lassan
vonulnak, s mint ecsetvonásnyi lány idő lebeg,
s feltölti a szomszéd üregeket, elmosódnak
a vigyorgó köd mögötti részletekben — —*